

Selvindlysende, snu og snedig

Solvarme om vinteren? Den skal man mindst være venstreorienteret øko-radikal for at hoppe på ...

Eller også skal man bo midt inde i Jylland og så langt ude på bøhlandet, at man kan finde på at kalde den lokale

landsby Aidt - man fortsætter en kilometers penge længere ud og drejer til venstre, hvor den sidste krage vinker farvel og ønsker god tur.

Herude slår Jørgen Christensen sine folder sammen med en håndfuld trofaste

medarbejdere - "Aidt Miljø" hedder butikken, og i mange år levede de af at lave solvarmeanlæg til danskerne: Varmt vand til radiator, bruser, svømmepøl - trukket af solfangere på taget. Det gik over stok og sten.

Men så skiftede statsministeren navn til Fogh - han afskaffede støtten til solvarme og satte Aidt Miljø på kurs direkte imod afgrunden. Jørgen Christensen var helt regulært på spanden og måtte med en klump i halsen fyre de fleste af sine folk, medens han febrilsk fiskede en gammel opfindelse op af skuffen.

Problemet

Fidusen er enkel: Man tager et solvarmepanel og monterer en lille blæser, som drives af en solcelle - sådan laver man en soldrevet varmeblæser. Og det er smart!

Fordi vi bor i et land, hvor opvarmede huse som garage, sommerhus, kolonihave,

udhus, skurvogn, gæstehus og så videre har kæmpeproblemer med fugtighed om vinteren.

Man kan selvfølgelig isolere, sætte varme på og køre med affugtere, men det koster kassen, og det er strengt taget nogle dumme penge, når det

eneste, der er brug for, er jævnlig udluftning med lidt frisk og tør luft. Så ideen med en soldrevet varmeblæser er oplagt - den er bare ikke så nem at praktisere.

- Det skal jo være en robust, driftssikker og elegant konstruktion,

som ikke fylder for meget - og så enkel, at enhver kan finde ud af at montere den.

Det er jo let nok at lave en solfanger - det er bare en flad kasse, som er sort indeni og forsynet med et låg af isolerende glas. Bag glasset, som i praksis er en slags termorude af plastic (polycarbonat), bliver der forbavsende varmt, så hvis bagsiden oven i købet er fornuftigt isoleret, kan man suge en jævn strøm af varm

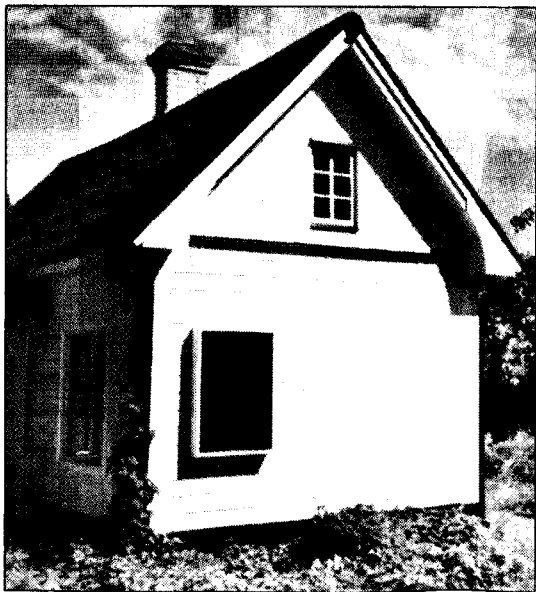
luft ud af kassen - "solfangeren".

Hans Jørgens idé var så at anbringe en lille fem watt blæser inden i selve kassen, og dertil en 12 watt solcelle til at levere strøm - ligeledes inde i solfangeren. Solcellen er nemlig en stor, klodset og ret ømfindtlig glasplade - en såre upraktisk og sårbar tingest at have anbragt ude i det fri, men til gengæld er den helt sort, og her kommer fidusen:

Den kan sidde pladask midt inde i solfangeren og fylde det halve af arealet, men uden at "skygge" for varmeproduktionen - fordi det kun er selve lyset, den omsætter til strøm, medens den langbølgede varmestråling er upåvirket. Smart tænkt - men ikke smart nok.

Den rigtige løsning

På en kold og blæsende vinterdag er det vigtigt, at solfangerens bagside er godt isoleret - så den opfangede varme ikke bare smutter den vej ud. Men isolering fylder og har som bivirkning, at der på en sommerdag bliver så varmt inde i kassen, at solpanelet brænder sammen, hvis man

Udhuse, sommerhuse, gæstehuse, kolonihavehuse, redskabsskure, garager, lagerhuse, skurvogne - den soldrevne varmeblæser holder ethvert uopvarmet hus tørt vinteren igennem.

ENERGI:
Sol-
ventilator
holder
sommer-
huset tørt

SolarVenti blæser varm luft uden brug af anden energi end den, solen leverer - men hvad gemmer der sig af hemmeligheder indeni?

slukker ventilatoren. Og det gør man, for hvem ønsker vel 50 grader varm luft pustet ind i huset på en dag, hvor der i forvejen er hedebløge?

Virkeligheden er således en ganske bøvlet størrelse at have med at gøre - bedst som

man har løst ét problem og synes, at man selv er ganske genial, så opstår der to nye, som ødelægger hele tegningen. Det er her, fårene skilles fra bukkene - det er her, Kloge-Åge skal vise, om han er en rigtig opfinder: Man fjerner

selvfølgelig isoleringen fra kassens bagside og erstatter den med en plade af aluminium, hvori der er boret en masse småbitte huller - sådan!

Om sommeren og med slukket ventilator, så afgiver aluminiumspladen en masse

varme, og igennem hullerne cirkulerer der helt af sig selv en kølende luftstrøm, som holder solcellen under den kritiske temperatur.

Og om vinteren, kære venner, når ventilatoren puster luft ud af kassen, suges der til gengæld en lille smule luft ind af hvert eneste lille hul, og tilsammen danner det så at sige et isolerende gardin imod kassens varme indre.

Genial løsning

Jeg synes selv, at forklaringen lyder kryptisk, men når man holder hånden på kassens bagside, er den akkurat så iskold som omgivelserne, og det beviser med al tydelighed, at den ikke optager varme fra kassens indre. Det gør den luft, som suges ind, derimod, og den kommer - tro mig! - ud af ventilatoren som den dejligste lune luft. Er det ikke mageløst - solens stråler omsat til en varm, tør og gratis luftstrøm igennem væg eller loft?

Skulle det være noget - at bruge en alu-plade med huller i til isolering? Tjah, det er i hvert tilfælde tilpas genialt til, at Hans Jørgen Christensen har fået patent på fidusen, og

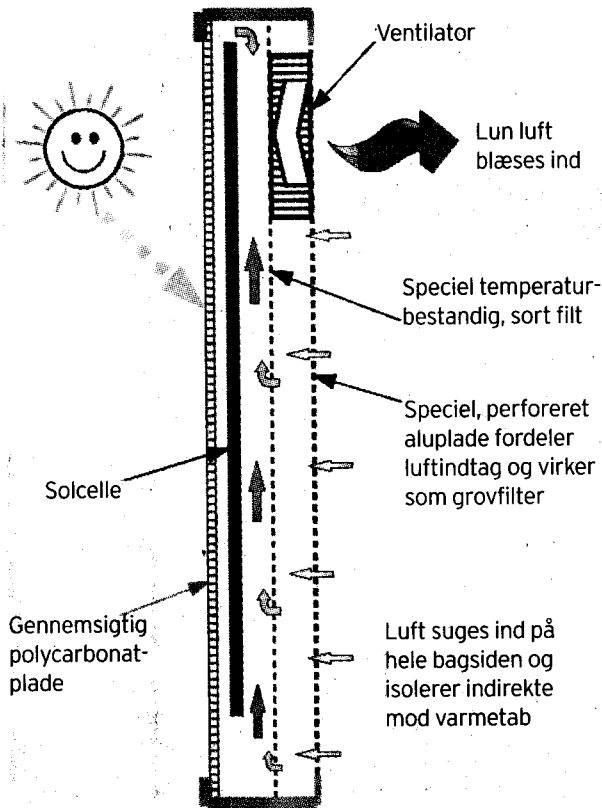
folkene i Aidt har atter fået masser at rive i.

Når solen rigtigt knalder ned fra en skyfri vinterhimmel, leverer SolarVenti 7 (100 x 70 cm) hver time 60 kubikmeter luft, som er varmet 15 grader op - model 14 på 200 x 70 cm varmer samme mængde luft 30 grader op. På en smuk vinterdag med sol og fem graders frost er luften i forvejen tør, men når den blæses ind ved 25 grader, er den så tør, at det knaser imellem tænderne, og fugten bliver bogstaveligt talt flået ud af huset.

Beregninger viser, at SolarVenti på en god vinterdag fjerner over en liter vand i timen - altså en hel liter rindende vand hver time, som solen skinner. Vand, som ellers ville findes i tæpper, vægge, gulve, gardiner og dyner som klam og ødelæggende fugtighed.

Test på vej

Jeg har for sjov og for at afprøve systemet monteret en model 7 på vores nye vaskehus. Det er så let, at det ikke er værd at omtale - apparatet begynder faktisk at puste varm luft i det øjeblik, man tager

det ud af papkassen. Finish'en er helt i top, og der er tale om et færdigt produkt.

Min gode elektriker, Henrik, er et teknologisk pragteksplar og har desuden et fugtigt udhus fyldt med klamme havemøbler - jeg har udnævnt ham til Værktøjskassens officielle testpilot af So-

larVenti, og foreløbig har han monteret en model 7, som snurrer lystigt. Om et par uger aflægger Henrik rapport her i spalterne: Bliver skuret og havemøblerne tørre, eller gør de ikke - vi venter i spænding.

Aidt Miljø har telefon 86 96 67 00.

